

Trnavská univerzita v Trnave
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogických štúdií

Vás pozýva na vedecké kolokvium s názvom

Ja, Ty a pomoc na ceste cnosti

11. november 2016

Cieľ a anotácia kolokvia

Vychádzame z predpokladu, že výchova je proces, ktorý má viesť k rozvoju, uskutočňovaniu vlastného „Ja“ vychovávaného. Ploché ponímanie prosociálnosti ako empiricky popisného sociálneho správania v prospech druhého môže byť efektom heteronómnej morálky, odvodennej od nastolených sociálnych noriem či predvídanej zobchodovateľnosti vlastného činu. Môže byť tiež výsledkom estetického hedonického kalkulu. Normatívna etika sa nepýta na dobro samotné, ale iba na normu, príkaz, ktorý k danému dobru smeruje. Normatívna etika tak napriek formálnej správnosti, nemusí priviesť človeka k skutočnému šťastiu. Práve z tohto hľadiska umožňuje etika cnosti špecifický spôsob nazerania, posúdenia a reagovania na potreby a odkázanosť druhého.

Kľúčovým problémom kolokvia je otázka, ako spolu súvisí stávanie sa dobrým človekom (teda cnostným) a prosociálne správanie. Pri hľadaní spoločného priestoru prosociálneho správania a vnútorného pohybu človeka (Ja) k vlastnej výnimočnosti (cnosti) chceme skúmať, ako chápú prítomnosť a význam druhého človeka (Ty) konkrétne koncepty – koncept etiky cnosti, filozofia dialógu a vedenie k prosociálnosti, s rešpektom k rozlišovaniu roviny antropologickej a roviny etickej.

Konkrétne otázky kolokvia by mohli byť postavené takto:

Aké je postavenie druhého (Ty) v stávaní sa cnostným? Je pomoc druhému, ale aj starostlivosť, či zodpovednosť za druhého, skutočne nevyhnutnou súčasťou konštitučnej štruktúry cnosti, čiže habituálneho nastavenia morality človeka? A tiež obrátene: Je možné nadobúdať cnosť mimo vzťahu s druhým človekom – teda inak ako dialogicky? A napokon: Kto je „Ja“ v kontexte vedenia k prosociálnosti? Je toto „Ja“ cieľom či prostriedkom? Je rozvoj „silného Ja“ ohrozením, či naopak predpokladom prosociálnosti?

Uvedomujeme si, že dialóg tak, ako ho chápe filozofia dialógu, je značne širší termín ako starostlivosť. **Možno vôbec chápať starostlivosť, pomoc, výraz prosociálnosti ako jednostranný, monologický čin – nedegraduje to samotnú pomoc a druhého človeka?**

V kontexte odhaľovania nedostatočnosti heteronómnych motívov mravného konania, o čo sa usiluje aj koncepcia etickej výchovy – v intenciách L. Lencza a spol. – sa nám ukazuje cesta cnosti ako autentický morálno-edukačný program, v ktorom sa môže realizovať pravdivé odkrývanie „potrieb“ druhého a následné nasadenie sa pre „jeho dobro“. Aké sú podmienky jeho teoretickej a praktickej udržateľnosti?

Nášim zámerom je počas kolokvia vytvoriť priestor pre predstavenie konceptov a odpovedí konkrétnych autorov etiky cnosti, či filozofie dialógu. Chceme tým vytvoriť východisko pre to, aby otázky kolokvia mohli zaznieť v rôznych kontextoch a z rôznych uhlov pohľadu. Týmto chceme umožniť tvorivý a hľadajúci dialóg, v ktorom jednotlivé otázky budú položené v ich problematickosti a naliehavosti.

Vedecké kolokvium je súčasťou riešenia projektu VEGA č. 1/0557/16: *Verifikácia základnej orientácie na koncept prosociálnosti v etickej výchove so zreteľom na vývinové štádiá populácie nižšieho sekundárneho vzdelávania.*

Dôležité dátumy a informácie:

- **30. september:** poslanie názvu príspevku s krátkou anotáciou
- **11. november:** vedecké kolokvium
- z kolokvia bude vydaný zborník príspevkov (hľadáme možnosť publikačného výstupu s vyššou hodnotou)
- pre účastníkov kolokvia budú zabezpečené občerstvenie a obed
- kontaktná osoba: Mgr. Marek Wiesenganger, PhD., mail: marek.wiesenganger@truni.sk

Ako účastníci ste srdečne pozvaní do auditória na vedecké kolokvium *Faktory rozvoja prosociálneho správania v školskom prostredí*, v termíne 10. novembra 2016 do priestorov PdF TU. Kolokviá *Faktory rozvoja prosociálneho správania v školskom prostredí* a *Ja, Ty a pomoc na ceste cnosti* tvoria spoločný tematický celok skúmaného konceptu prosociálnosti z dvoch hľadísk: psychologicko-pedagogického (10. 11. 2016) a filozofického (11. 11. 2016).

Tešíme sa na spoločný čas venovaný skúmaniu a dialógu!